МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА

Методичні рекомендації
для самостійної роботи здобувачів вищої освіти
за навчальною дисципліною
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗЗСО

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань 03 Гуманітарні науки
спеціальність 035 Філологія
освітня програма Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова; Німецька мова та література і переклад та англійська мова; Французька мова та література і переклад та англійська мова; Переклад (іспанська та англійська мови); Переклад (китайська та англійська мови);
спеціалізація
035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська
035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька
035.065 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська
вид дисципліни обов'язкова
факультет іноземних мов

Методичні рекомендації схвалено на засіданні кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови
Протокол від "26" серпня 2026 року №1

Завідувач кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови

Ірина МОРОЗОВА

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов
Протокол від "26" серпня 2026 року №7

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов Анна КОТОВА

Харків – 2026

Загальні положення щодо організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін, і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна».

Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: *вміння самостійно навчатися і критично мислити.*

Самостійна робота здобувачів вищої освіти 3 курсу за навчальною дисципліною «**МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗЗСО**» включає опрацювання навчального матеріалу, запропонованого у курсі, розробку плану конспекту уроку з власними вправами й завданнями для навчання мовного матеріалу та формування іншомовних мовленнєвих компетентностей. Навчальний час, відведений на самостійну роботу, регламентується навчальним планом і складає 58 годин на семестр для денної форми навчання та 80 години на семестр для заочної форми навчання.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів освіти передбачають можливість проведення самоконтролю з боку здобувача. Для самостійної роботи рекомендується відповідна наукова та професійна література.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і передбачають виконання завдань, тестів, презентацій, винесення самостійно засвоєного матеріалу на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні практичних занять), перехресний контроль здобувачів вищої освіти, причому у кожному випадку не виключено й feedback від викладача, тощо.

Зміст та організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти за навчальною дисципліною «Методика викладання іноземних мов у ЗЗСО»

Відповідно до навчального плану, загальний обсяг навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти складає 3 кредити як для денної так і заочної форм навчання. Обсяг самостійної роботи складає 58 годин на семестр для денної форми навчання та 80 години на семестр для заочної форми навчання.

Розподіл годин для самостійної роботи по темах

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	денна форма		заочна форма	
	усь	у тому числі	ус	у тому числі

	ого	л	п	лаб.	інд.	с.р.	ього	л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1												
Тема 1.	6	2				4	10	2				8
Тема 2.	6	2				4						
Тема 3.	6	2				4	10	2				8
Тема 4.	6	2				4						
Тема 5.	6	2				4	18	2				16
Тема 6.	6	2				4						
Тема 7.	6	2				4						
Тема 8.	8	2				6						
Усього за розділом	50	16				34	38	6				32
Розділ 2												
Тема 9.	5		2			3	20		2			18
Тема 10.	5		2			3						
Тема 11.	5		2			3						
Тема 12.	5		2			3	20					18
Тема 13.	5		2			3						
Тема 14.	5		2			3						
Тема 15.	5		2			3	6		2			6

Тема 16.	5		2			3	6					6
Усього за розділом	40		16			24	52		4			48
1. **Усього годин**	**90**	**16**	**16**			**58**	**90**	**6**	**4**			**80**

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин		
	Розділ 1.	денна форма	заочна форма	
1	Робота з конспектом за темою: Методика навчання іноземної мови як навчальна дисципліна, освітня технологія та наука. Методи дослідження в методиці. ‘зв’язок з іншими науками.	4	8	
2	Робота з конспектом за темою: Система навчання іноземних мов. Цілі, зміст навчання. Компетентності. Принципи навчання.	4		
3	Робота з конспектом за темою: Комунікативний метод навчання іноземних мов і культур. Основні сучасні технології навчання іноземних мов і культур. Методи організації навчальної діяльності учнів	4	8	
4	Робота з конспектом за темою: Підходи до навчання: Класифікація підходів до навчання іноземних мов і культур; Комунікативно-діяльнісний підхід; Компетентнісний підхід; Рефлексивний підхід; Культурологічний підхід; Рівневий підхід; Професійно орієнтований підхід	4		

5	Робота з конспектом за темою: Робота з навчальними матеріалами: Засоби навчання іноземних мов і культур. Навчально-методичний комплекс і його функції. Склад навчально-методичного комплексу. Характеристика основних компонентів навчально-методичного комплексу. Критерії аналізу та оцінювання навчально-методичних комплексів	4	16	
6	Робота з конспектом за темою: Робота з помилками на уроках з іноземної мови.	4		
7	Робота з конспектом за темою: Контроль і оцінювання іншомовних навичок і вмінь учнів (цілі, функції, види, вимоги, форми, засоби, об'єкти, критерії і параметри).	4		
8	Робота з конспектом за темою: Планування навчального процесу з іноземної мови.	6		
	Розділ 2			
9	Опрацювання теми Методика формування іншомовної лексичної компетентності.	3	18	
10	Опрацювання теми Методика формування іншомовної граматичної компетентності.	3		
11	Опрацювання теми Методика формування іншомовної компетентності у техніці письма. Методика формування іншомовної компетентності у письмі.	3		
12	Опрацювання теми Методика формування іншомовної компетентності у техніці читання. Методика формування іншомовної компетентності у читанні.	3	18	
13	Опрацювання теми Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні.	3		
14	Опрацювання теми Методика формування іншомовної компетентності в говорінні.	3		
15	Розробка завдань для навчання мовного матеріалу.	3	6	
16	Розробка завдань для формування іншомовних мовленнєвих компетентностей.	3	6	
		58	80	

Вимоги до здобувачів вищої освіти

Під час виконання самостійної роботи здобувачі вищої освіти мають навчитися працювати з конспектом; працювати з підручниками та посібниками з теоретичних та практичних аспектів, укладеними вітчизняними та зарубіжними авторами; працювати з автентичними джерелами; укладати доповіді і супроводжувати їх презентаціями; використовувати інформаційні та комунікаційні технології; розвивати креативність та незалежність мислення.

Форми контролю та критерії оцінювання

Завдання, винесені на самостійну роботу здобувачів вищої освіти, включені в тестові завдання для оцінювання роботи здобувачів вищої освіти у семестрі та на семестровому заліку. Поточний та підсумковий контроль проводиться з обов'язковим feedback від викладача та взаємооцінювання від здобувачів вищої освіти. Відповідні критерії оцінювання наведено в Робочій програмі навчальної дисципліни.

Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література

1. Князян М. О. Методика викладання іноземної мови у вищій школі: методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 035 Філологія. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. 24 с. URL: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/rgf/french/navchalno-metod-materialy/metodyka_vykladannya_inoz_movy_u_vsh_metod_rekomendatsii_2023.pdf (Дата звернення 25.06.2025).
2. Ahmadian M. J., Long M. H. (eds.). The Cambridge Handbook of Task-Based Language Teaching. Cambridge : Cambridge University Press, 2022. 677 p.
3. Нова українська школа. URL: https://nus.org.ua/ (Дата звернення 21.06.2026).
4. Watkins P., Thornbury S., Millin S. The CELTA Course Trainee Book. 2nd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2023. 230 p.
5. Осова О. О. Теоретико-методичні засади реалізації інноваційних технологій навчання іноземних мов у вищих педагогічних навчальних закладах: монографія. Харків, 2017. 348 с.
6. Полонська Т. К. Профільне навчання іноземної мови учнів старшої школи : метод. рек. / Т. К. Полонська. К.: Педагогічна думка, 2014. 80 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/9566/1/14-08_3.pdf (Дата звернення 21.06.2026).
7. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessing. Strasbourg, CUP, 2001. URL: https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16802fc1bf (Last Accessed 25.06.2025).
8. Harmer J. The Practice of English Language Teaching. 4th ed. Harlow : Pearson Longman, 2007. 448 p.

9. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник. Київ: Академія, 2010. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/427509.pdf (Дата звернення 25.06.2025).
10. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. Київ, 2013. 590 с. URL: https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/bigych-o.-b.-borysko-n.-f.-boreczka-g.-e.-ta-in.-2013-metodyka-navchannya-inozemnyh-mov-i-kultur-teoriya-i-praktyka.pdf (Дата звернення 25.06.2025).
11. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: курс лекцій (схеми і таблиці). 2011. URL: http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/handle/787878787/268?locale-attribute=uk (Дата звернення 25.06.2025).

Допоміжна література

1. Власова В. П., Язловицька О. В. Лінгводидактичний потенціал відеохостингів у навчанні іноземних мов: теоретико-методологічний аналіз. Педагогічна Академія: наукові записки. 2026. № 28. https://doi.org/10.5281/zenodo.19146410 (https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/1879)
2. Кузнєцова О.В., Язловицька О.В. TTT та STT як індикатори ефективного викладання англійської мови у ВНЗ. *Сучасні дослідження з іноземної філології.* №2(28). 2025. С. 254–261. https://doi.org/10.32782/2617-3921.2025.28.254-261
3. Молодцова В. В., Власова В. П., Осіпчук Н. В. Доповнена реальність як інструмент занурення в мовне середовище для ефективного навчання іноземних мов. *Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»*: журнал. 2025. No 5(35) 2025. С. 596—609. (https://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/24884)
4. Язловицька О.В., Кузнєцова О.В. Інтеграція елементів навчання через дослідження (Research-Based Learning) у викладання англійської мови як іноземної. *Актуальні питання гуманітарних наук.* № 86. Т. 3 2025. С. 331—336. https://doi.org/10.32782/2617-3921.2025.28.254-261
5. Farrell T. Promoting teacher reflection in second language education: A framework for TESOL professionals. Routledge, 2014. URL: https://www.researchgate.net/publication/341426212_Promoting_Teacher_Reflection_in_Second_Language_Education_A_Framework_for_TESOL_Professionals.
6. Peachey, N. (2024). *AI activities and resources for English language teachers*. British Council. URL: https://doi.org/10.57884/DKKR-QF54.
7. Remote teaching tips. URL: https://www.teachingenglish.org.uk/sites/teacheng/files/L057_TE%20Tip%20sheets_booklet_FINAL_V2_Digital_Web-1.pdf.
8. Scrivener J. Learning Teaching: The Essential Guide to English Language Teaching. 3rd ed. Oxford : Macmillan Education, 2011. 418 p.

9. Willis J. A Framework for Task-Based Learning. London, Longman, 1996.
10.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

http://englishteststore.net/

http://learnenglish.britishcouncil.org/en

http://www.bbc.co.uk/learningenglish/english/

http://www.engvid.com/

http://www.esl-galaxy.com

http://www.teachingenglish.org.uk